ՆՈՒՄԵՐՈ 1672 — 1883 ՄԱՐՏ 10 ՓԷՆՃՇԷՆՊԷ — ԱԼԹԸՆՃԸ ՍԷՆԷ

ԹԷՐՃԷՄԱՆԸ ԷՖՔԵԱՐ

ՄԷՎԱՏՏԸ ՓՈԼԻԹԻՔԻՅԷ ԻԼՄԻՅԷ ՎԷ ՄԻԼԼԻՅԷ

ՎԷ ՍԱԻՐԷՅԻ ՃԱՄԻ ՑԷՎԱՄԻ ԿԱԶԷԹԱ ՏԸՐ

ԱՅՈՆԷ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Մէհմուրէ 20 ղրուշտան

ՍԹԱՄՊՕԼ ԻՉԻՒՆ

Պիր սէնէլիք	180 ղրշ.
Ալթը այլըգ	90 »
Իւչ այլըգ	50 »

ՎԻԼԱՅԷԹ ԻՉԻՒՆ

Բօսթա իլէ իրսալ օլունաճագլար իչիւն

Պիր սէնէլիք	220 ղրշ.
Ալթը այլըգ	110 »

30 ՓԱՐԱ.

ԻԼԱՆԱԹ ՖԻՅԱԹԼԱՐԸ

Փէհէր սաթըրը իչիւն

1 վէ 2 վէ 3ւնճիւ սահիֆէյէ	5 ղրշ.
4ւնճիւ սահիֆէյէ	2 »

Իհթար. Փանգա, Շիրքէթ վէ սաւուրը սարրաֆլըգըն այրը իլանաթ.

2 վէ 3ւնճիւ սահիֆէլէրէ	6 ղրշ.
4ւնճիւ սահիֆէյէ	4 »

Չիյատէ միւտտէթ իչիւն իլանաթա այրը բազարլըգ օլուր ։

Մէկթուպը նաֆիյայա ատյիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունաճագ վէ ... օլունմայան էվրագ իատէ օլունմայաճագ տըր ։

30 ՓԱՐԱ.

Իտարէխանէսի, հէյէթը Թահրիրիյէսի վէ մաթպաասը, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ նումէրօ 20 խանէտէ տիր ։ — Կազէթանըն ումուրը իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ մէքաթիպի մէվտաա հաղգընտա Միւտիրի կազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունմալը կէրէք, քահֆէլի մէքթուպլարըն ատրէսի ... նամինա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա իտէր ։

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱԴԻՍ

Թիճարէթ ահտնամէսինին մնաղ մէրրուաթ կէօմրիւք թարիֆասը հաղգընտա Րուսիա սէֆարէթի իլէ Պապը Ալի պէյնինտէ մուվաֆագաթ հասըլ օլընճայա գատար, կէօմրիւքէ խուսուլ օլունան Րուսիա էմթաասընտան մարտ 1/13տէն իւթիպարէն գըյմէթը մուխամմինէլէրինէ նիսպէթլէ րէսմ ալընմամըշ տըր ։ Չունքի շարթը քի, պու իքի տէվլէթ պէյնինտէ կէօմրիւք թարիֆասը գաթիյէն աքտ օլընըմըշ տըր, էկէր ֆազլա պիր մէպլաղ ալընըրսա իատէ ախտալը իատէ օլունաճագ տըր ։ Իշպու մուվագգաթ սուրէթը թէսվիյէ թիճարէթ թարաֆընտան ղապուլ օլունմուշ օլմաղլա, պու պապտա հիչ պիր միւշքիլաթա թէսաատիւֆ օլընմայաճագ տըր ։

Գրնապքերին պունտան տօլայը Պապը Ալի իլէ Րուսիա սէֆարէթի պէյնինտէ զուհուրա կէլէն խըլաֆըն թէսվիյէսինէ վաքըթ պուլունուր ։

—

Խարիճիյէ նէզարէթի պու քէրրէ Ալէմանիա սէֆարէթինէ տախի պիր թաղրիրաթ իրսալ իտէրէք, միւտտէթի միւնգազիյէ օլմագ իւզրէ օլան թիճարէթ ահտնամէսինին թաատիլի իչիւն միւզաքէրէ իթմէկ թալէպ էյլէմիշ տիր ։

—

Րէսմի Ցամզա Նիզամիյէի ճէտիտինին թէտգիգ իթմէք իւզրէ թէշքիլ կիլին միւխթէլիֆ սէֆարէթլէրին պաշ թէրճիւմանլարը իթթիֆագ սէֆարէթխանէսինտէ ագտը ճէլսէ իթմիշլէր տիր ։ Կէօրիւնիւյօր քի Նիզամիյէի մէզքիւրըն պազը մատտէլէրի հաղգընտա վէ իսթիգպալինէ մէնսուպ լէ (գարիպ իւլտըսը) մուվաֆագ կէօրիւլմիշ տիր ։ Գրնապքերին մէզքիւր նօգթայի հաղգընտա իճրաի միւզաքէրէ իթմէք իւզրէ մուսաատէյէ թէրճիմանլարը լէ մէվզուի պահս օլունմագ իւզրէ կիւնի ... ագտը ճէլսէ իթմիշ լէր տիր ։

Կիրիտտէն ալընան սօն խապէրլէրէ կէօրէ, ճէզիրէի մէզքիւրէտէ վալիի վիլայէթ Ֆօթիատէս բաշա հաղրէթլէրինին էսքինէ սիւկէր պիր զամանտան պէրի հաղգընտա միւզաքէրէյէ իպթիտար օլունմուշ տըր ։ Կիրիտ միւթէհայյիզանընըն պու թէշէպպիւսաթ մուխալէֆէթ կէօսթէրմիշլէրինտէն, Ֆօթիատէս բաշայըն մէմուրիյէթինին թէճտիտ օլունմասը միւհիմ կէօրիւնմէքտէ տիր ։ Մամաֆիհ բաշայի միւշարիւնիլէյհին խամիյէթ ճէտվէլինտէ պիր տէվայթ օլունաճագ տըր ։ Մալում օլտուղը վէճհլէ վալիի միւշարիւնիլէյհին միւտտէթը մէմուրիյէթի կէլէճէք մայըս խիթամ պուլաճագ ինգըրզա իտէճէք տիր ։

—

Վուքու կազէթասը՝ իւչ պանքայի մահսուս ճէզայիրտէ պիր խանէ մուգաբէլէ պուլունուր. Ճեզայիրտէ պուլունան միւզաքերէ ... գարար վէրիլմիշ ... վէ էկէր պու գըյմէթ էնճէմէնինտէ ... հիչ մուտաֆաղըր ... թէսվիյէսի թաատիլ օլունաճագ տըր ։

—

Փօլիթիքամ հիւքիւմէթինին Րուսաճուգտան Վարնայա միւճամէլէսի օլան չըմէնտօֆէրի միւգավէլէ իթմէք իւզրէ Լօնտրա իլէ միւզաքէրաթա կիրիշտիկի, վէ խավթը մէզքիւրը Սօֆիայա վէ օրատան Չիչժօվիյէ գատար թէմտիտ իթմէք նիյէթինտէ օլտուղը, վէ պու թէրթիպաթըն Րուսիանըն աքէրի քալանլարընտան պիրի խառտի բիլտիւյէթ օ-լունուր ։

—

Պապը Ալի՝ Մ. Գօլսաա իւչ այ հիւքմի օլան մուվագգաթ պիր

ֆէրման իթա իտէրէք, Իսկիտէրէ Պաղտատա միւտթէսօլամղղ վէ 15 միլեօն Ինկիլիզ լիրասը մէսարիֆիլէ մէյտանա կէլէճէք օլան շըմէնտօֆէրլէրին ինշասը իչիւն պազը սէրմայէտարըն պուլունմասը միւմքին կէօրիւլիւրսա Մ. Գօլսաը Ֆրանսայա կէօնտէրիլմիշ տիր ։

—

Թուրքիա րէժիմի հաղգընտա Ասիաթիա իլէ ուզըլէթը Օսմանիյէ պէյնինտէ մէվճուտ օլան իւթիլաֆըն իթմամը միւրատ օլունմագ ղլան պունտան ագտէմ պարապ իտիւք ։

Պու իթթիլաֆ ... հանսը իպլէրինէ հասըլ օլմուշ տըր ։

Ասիաթիա րէժիմինին պէրմէճէ հալը սապըգ խուսուսի տէպպօյլարը պագը գոյաճագ տըր. աննաճագ մէզքիւր տէպպօյլար չըմէնտօֆէր սաթըր վէճհլէ կէօմրիւք մէմուրիյէթինին թաղթը նէզարէթինէ պուլունաճագ իտրատ Օսմանլը րէժի իտարէսի մէմուրիյէթինին նէզարէթի թաղթընտա պուլունաճագ տըր ։ Տէկէր թարաֆտան Ասիաթիա րէժի մէմուրինի մէզքիւր րէժի հաղգընտա վէրիլէն իմթիյազնամէ սուրէթինէ թիպգըն իմթիյազլարընտան իստիֆատէ իտէճէքլէր տիր ։

Պու պապտա (էկէր չիմտիյէ գատար օլմամըշ իսէ) Ասիաթիա սէֆիրի պարօն տը Գալիս իլէ Պապը Օսմանի միւտիրլէրինտէն օլան Բէժի շիրքէթի միւտիր մուավինի Մ. Տըվօ պէյնինտէ պիր մուգավէլէնամէ իմզալանաճագ տըր ։

ՌԷՍՄԻ

ՓԻՅԱՆԿՕ ՔՇԱՂԸՏԼԱՐԸ

Փիյանկօ քեաղըտլարընըն մահզուրաթը սաիրէ օլունլարընտան 100տէ 10 րէսմ ալընարագ թէտավիւլլէրինէ րուխսաթ վէրիլմէք իչիւն ահալիլերը Թիճարէթ Նէզարէթինէ միւրաճաաթ իթմէկլէրի հաղգընտա մէճլիսը մախսուսը փիւքիւմէթ սէրգ իտէն գարարըն սուփֆերաթի էնճիւմէնի թէսպիթ օլունմաքլա իւզէրինէ, Ալէմանիա վէ Ասիաթիա սէֆարէթլէրինտէն ճէվապէն վարիտ օլան թաղրիր իլէ Պապը Ալի հուզուր միւշավիրլէրինին պու խուսուսա տաիր օլան միւթալաանամէսի սուրէթլէրի խարիճիյէ նէզարէթը ճէլիլէսինտէն մէպուս իւքի գըթա թէզքէրէ իլէ պէրապէր Շուրայի Տէվլէթէ լէտէլ հէվալէ, օլ պապտէ Թանզիմաթ տաիրէսինտէն Թանզիմ վէ Թարաֆը սամիի Սատարէթփէնահիյէտէն պա թէզքէրէ թէսվիր պույրուլան մազպաթա տա գարարը մէզքիւր՝ գիւքը օլունան փիյանկօ քեաղըտլարընըն մէնըլէրինէ տայր թէժքիմաթա տըր գեաղըտըն րէսմ սթօմէրիէ սուրէթի ... միւսաատէ ... գարար ... վէ մէն իթմէք միւրաճաաթընտան իճրա ...

(Ալէմանիա սէֆարէթի ... տէպպօ ...) ... Օսմանլը թէպաանըն ... մէճլիս ... խարիճիյէ նէզարէթինտէն թէզքէրէ ... փիյանկօ քեաղըտլարընըն մէնըլէրինէ ... տէվլէթ ... օլունմասը ... Սատարէթէ, Ալէմանիա վէ Ասիաթիա թէպաասը ... Բօմա Ալէման սէֆիրինէ պէյան իթմիշ տիր ։

ՏԱՐԻԽԼԻՅԷ

Ալէմանիա սէֆիրի Մ. տը Րատօվից կէչէն բազար էրթէսի կիւնիւ հաղրէթը Շահանէյէ գապուլ օլունմուշ տըր ։

— Միւթէսարրըֆ մաշլարըն սէրվեան թէսվիյէսինէ վէ պու նոտան պէշյիւզ տէ հէր այ մաաշլարըն մուղամդէն իթմասընա պիր չարէ պուլունմասընա տաիր իրատէի Շահանէ սատըր պույրուլմուշ տուր ։

Իսթիլյանինէ կէօրէ, տահիլի պիրէր իլէ Սարաքայ հաղրէթլէրինին թահգիգաթընա օլարագ իւթիլաֆըն իւքէրէ տէյն իւզէրինէ տահի Մալիյէ նէզարէթինտէն թէսվիյէի տէյն թալէպ ... միւշարի Մալիյէ նէզարէթինին սախի մաաշաթըն թէշֆիֆինէ ... խաղգընտա կէօնտէրիլէն մուգայէսէ նէտիճէսինէ կէօրէ, միւթէսարրըֆ մաաշլարըն ֆէրտ պաշընտա 70.000 լիրա իտեան իթմէսինի թէգարիր սանտըգլարընտան թալէպ իթմիշ իսէ, Պու թէրթիպ մաղսուտը միւմքին օլմամըշ տըր. գիրմիշ լիրա թէգարիր սանտըգլարընտա միւթէսարրըֆ թէքնի պաշը թէգարիր սանտըգլարընտան իգթիզա իտէն թէտիյէ իչիւն իգրազ իտիլէն ... սէնէլիքէ թէմին օլունաճագ տըր ։ Թէգարիր սանտըգլարընտա պու արա 170.000 լիրա պուլունմագտա իմիշ ։

— Սէնէնին մէճլիսի իրատ հուզուրընտա զուհուրա կէլէն իւլէլրին թէտգիգի իչիւն օլունմուշ գը իճրաաթըն միւրաճաաթ պիր գօմիսիօն իրսալինէ գարար վէրիլմիշ տիր ։

— Օրիէնթալ Լէօքէօմօթիվ պէրվէճճէ աժի օգուլմուշ տըր ։

«Էվվէլքի կիւն Թէրսանէի Ամիրէ իշճիլէրինտէն 300 քիշի 4-5 մաաշ ալաճագլարը օլտուղը ճիհէթլէ Թաթիլը էչյալ իթմիշլէր տիր ։ Պէրմիսթաա իչէ պաշլանաճագ վագիթ պու իշճիլէրտէն անճագ պիր միգտարը իչ պաշլընտա կէօրիւնտիւքլէրինտէ Թէրսանէ միւտիրի Հասան բաշա՝ իչէ ակեահ օլուպ, տէրհալ Պահրիյէ Նազըրը Հասան բաշա հաղրէթլէրինտէն ագչէ ալարագ աթթիւքի թէսաայիւփի իթմիշ իսէ իթմիշ տիր ։

«Թախիր իտէն իշճիլէր թէրսանէ սանտըգընտա միւրտանաթըմ էտի ալմըշլար, վէ միւթէսարրըֆ մաաշլարը թէմամէն թէսվիյէ էօլունարագ հէփսինէ եօլ վէրիլմիշ տիր ։

«Թաթիլը էչյալ իթմէյի իչ պաշլընտա պուլունմուշ օլան իշճիլէր հէր այ մաաշլարը թէսլիմ օլունմագ պէրէր տէ միւթէսարրըֆ մաաշ վէրիլմէկի պէյան օլունմուշ տըր ։

«Կէօրիւնիւյօր պունտան տօլայը Թէրսանէտէ վէրիլէնի նիւմայիշլէր վուգու պուլմուշ տըր ։ Բօլիս պու կիւնի վուգուաթ զուհուրա կէլմէսի իչիւն լազըմ կէլէն թէտպիրի իթթիխազ իթմիշ տիր ։»

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Աժանս Հավաս թէլէկրաֆ Բուրոսը պարոն ... Թէրճիւմէ իտէր ։

Լօնտրա 21 մարտ

Մէճլիսը մէպուսանտա խարիճիյէ միւսթէշարը լօրտ Ֆիցմօրիս պիր սուալէ ճէվապէն տէմիշ տիր քի, Հիւքիւմէթ՝ Ֆրանսա իլէ Մատակասգար պէյնինտէ պիր իթիլաֆ հուսուլէ կէթիրմէք իւզրէ սարֆը ղայրէթ իթմէքտէ տէվամ իտէճէք տիր ։

Մէճլիսը մէպուսան՝ իճթիմաը մարտ 29տա գատար թէէխխիր իթմիշ կիպի, լօրտլար մէճլիսի տէ՝ ապրիլ 3է գատար թէէխխիրը իճթիմա իթմիշ տիր ։

Գահիրէ 21 մարտ

Տէվֆիգ բաշա պիր զիյաֆէթ վէրէրէկ, լօրտ Տըֆըրին կէլէճէք մայըս այընտա Մըսըրտան հարէքէթ իտէճէք տիր ։

Աթինա 21 մարտ

Մէճլիսը մէպուսան միւթէմէֆֆա Մ. Գումունտուրօսըն տօղըլ վէճհէսի իլէ Գըզը իչիւն իխտիսասը գապուլ իթմիշ տիր ։

Գրալ, գրալիչա վէ բրէնսլէր իւն կիւնի Նավ Ֆրանսըզ սէֆինէսի հարպիյէսինէ գաշֆիլէթ իթմիշլէր տիր ։

Տիւգ տը Շարթր պու կիւն պուրայա միւվասէլէթ իթմիշ տիր ։

Խաախելինա 21 մարտ

Մարտ 11տէն 21է գատար Միւթէյիզ գանալընտան 109 սէֆինէ միւրուր իտէրէք 2.030.000 ֆրանգ հասըլաթը միւրուրիյէ վագի օլմուշ տըր ։

Աժանս Բիւթէր Նօթ Բիւրօսը Բէլիքէթ Տէկրամի ժէնիւփ պարոն Մ. Ալէմտար Բօրսաթան Թէլէկրաֆը Թէրճիւմէ իտէր ։

Պէրլին 20 մարտ

Բէնեէրագ ալմանլարը կէօրէ, ահալիյէ նէզարէթինին պու սէնէ հասըլաթը րայէթ օլըմայա պաշլամըշ տըր ։

Սուրէթը մէվտուգլատէ ըվիյէթ օլոնտուղընա կէօրէ, հալա միւթաթըլ մալում օլմայան իհթիլաֆ պիր չօգ զէվաթ զըմէտըլ իմիշ ։

Լօնտրա 20 մարտ

Լօրտ Տիւֆըրին մայըսըն 10ընտա կիւնիւ Տէլասատէյի թարիգիյէ իհիւլիթէրրէյա կէլէճէք տիր ։

Սըր Գօվլին վէ Պուլմօն էմլաքը միւլքիյէ մէսալիհինի թէսվիյէ վէ պիր ճէնի խաթիգրաղ ագտ իչէլմէք իւզրէ Էվրօբայա միւթէվէճճիհէն Գահիրէտէն հարէքէթ իթմիշլէր տիր ։

Պէրլին 21 մարտ

Բարա հաղրէթլէրի՝ քէնտի էֆքեարը ու նիյաթընա մահլուլ մահավելէրը օլտուղունու վէ մուալաֆագ օլան րէհասլըն մէսէլէսինին սուրէթը տասվիյէսինէ հալ ու թէսվիյէսինէ միւսաիտ պուլունտուրուլմասը իմթիազ կիլիմ հաղրէթլէրինէ թէկլիֆ իթմիշ իսէ, Բօմա Ալէման սէֆիրինէ պէյան իթմիշ տիր ։

Ջանըն օլընտուղունա կէօրէ, հալպէ նէզարէթինին մէնսուպ պալը ժենէրալլար՝ խաթիրիսլարընը վէրէճէքլէր տիր ։

Րուսիա իմբէրատօրը՝ թաճ թաղընմա րէսմի էսնասընտա Մօսգովատա 100.000 ասքէր րէսմը կէչիտ իճրա իթտիրէճէք տիր ։ Իշպու րէսմ իճրա օլունուր-տան սօնրա պիլճումլէ ասքէր գըյաֆէթ գէչիրտէ օլունաճագ տըր ։

Բրէնս տը կալըն Պէրլինտէ իգամէթ էտմասընտա վուգու պուլան թէմաասը ... Ալէմանիա հիւքիւմէթի Շէրֆիլէ տէ պուլունան Ցանիմօրգալըլարըն ու Ալէման օրտուսընա տաքէր վէրմէլէրի վէ ... մէկթուպլարը մէզքիւրէյի թէրք իթմէլէրի հաղգընտա գարար օլան միւտտէթի մէօզլէթի թէմտիտ իթմիշ տիր ։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Տիւնքի կիւն Բաթրիգխանէտէ կրօն. վէ Քաղ. ժողովլար այրը այրը իճթիմա իթմիշլէր վէ քէնտիլէրինէ մահսուս մէսէլէլէրլէ մէշղուլ օլարագ սօնրա սաաթ 8տէ Բաթրիգ. Ամէն. Տ. Տ. Ներսէս Սրբազան հաղրէթլէրինին նախագահաթընտա թաշքիլը օլունան խառն ժողով՝ ինիգատ իթմիշ, վէ պազը Պէյօղլու Թաղ. խորհուրդըն պիր լայիհասը նազարը տիգգաթա ալմըշ տըր ։

Մէզքիւր լայիհայը Պէյօղլու Թաղ. խորհուրդընըն Ասէնագէտի Նոր բեան Լէֆինոի իլէ Եսայեան էֆէնտի խառն ժողովա թագտիմ իթմիշլէր տիր ։

Պու լայիհատա մէզքիւր Թաղ. խորհուրդ՝ չէրանիմը միւնթազամ իլէ պիր խաթիգրաղ ագտ իթմէյէ, վէ պու ագչէ վասըթասըյլա Ալգազարը վէ քիլիսէնին պիր չօգ վագըֆըն պէրտա վէրանէ գալմըշ օլան տիւքէր արսալարընտա էճնի պինալար էնշաէտ իւթմալարը ըտմէղէ ձէ միւսաատէ մէլէֆ իւնէլ մէսքեալ իթմիշ տիր ։

Խառն ժողով՝ պու լայիհայը գաբուլ իթմէյի պիլ գապուլ, լագըր կէլէն գարարը սէրիան մէզքիւր Թաղ. խորհուրդա կէօնտէրմէյէ, վէ քէնտիսի խալիքըն թէտգիգ վէ միւզաքէրէ իթմէք իւզրէ Տնտեսական խորհրդա իրսալ էյլէմիշ տիր ։

Խառն ժողով՝ պու վէ տիկէր պազը մէսէլէլէր միւզաքէրէ վէ թէսվիյէ իթմէկ իւզրէ սօնրա, սաաթ 10տա տաղըլմըշ տըր ։

—

Տիւն իճթիմա իտէն կրօն. ժողով պազը ուֆագ թէֆէք մէսէլէլէր թէսվիյէ իթտիքտէն մաատա պիր գաչ տա միւհիմ գարարլար վէրմիշ տիր ։

Շէյլէ քի, քիլիսէլէրտէ պինլէր բէյ տէր բէյ պիր թարզտա իճրա օլունմամալարը պաշլատըլընտան, տիւնքի կրօն. ժողով պազը ... ... պիր թարզտա իճրա օլունմալարը իչիւն վագըֆը պիր գօմիսիօն թարաֆընտան թանզիմ օլունան վէ չիմտիյէ գատար իճրաաթ գաճան պիր քարրէ թօպլանմաղը կէօրիւլէն կէչիրմէ քէնտի միւթալաասը ու միւրաճաաթ գաշտը կրօն. ժողովա թագտիմ իտէճէք մէմուր պիր գօմիսիօն թէշքիլ իթմիշ տիր ։

Իշպու գօմիսիօնը ճէմաաթ ախթէքի պունանալըր սազ թէմայ օլունմուշլար տըր ։

Մատթէոս էպիսկ. Իզմիրլեան, Յովհաննէս վարդ. Փափազեան, Սահակ քահ. Տ. Սարգսեան, Խորէն քահ. Փէշլիվանեան ։

Կրօն. ժողով՝ մէզքիւր գօմիսիօնըն կէթիրէճէկի րաբօրթօյը թաաթիգ իթտիքտէն սօնրա թաաթ իթտիրէրէք միւլէթին պիլճումլէ րուհանիլէրինէ թէվզի ու իրսալ իտէճէք տիր ։

—

Տիւնքի Քաղ. ժողով տախի Միլլէթ մէճլիսը ումումիսինին քէնտիսինէ հէվալէ իթտիկի Մնակեան վէքէսէսի մէսէլէսի բախիթըն պազը սէմթլէրինէ վէ ճիւզռասա պազը մահալլէ միւթէալլիգ պիր չօգ մէսէլէլէրի միւզաքէրէ իթտիքտէն սօնրա լազըմ կէլէն գարարլարը վէրմիշ տիր ։

—

Տիւնքի կիւն Տնտես. խորհուրդ տախի ագտը ճէլսէ իթմիշ, պազը միւզաքէրէ վէ գարարլարտա պուլունմուշ տըր ։

Մէզքիւր խորհուրդ Գարակէօզեան մէքթէպինին ինթիխապ իթմիշ տըր ։ ... մուվագգաթ Թաղականութիւն պազը թէպտիլը մէմուրլարընըն վէ չօգ հալէթ քիլիսէնին Թաղ. ազալարընը գապուլ իթմէք նիյէթինէ պուլունմաղլա լայիհայը նազարը տիգգաթա ալարագ, էճնի պիր Թաղ.

խորհուրդըն ինթիխապընա տէկին մէզքիւր քիլիսէնին ումուրը մէսալիհըն թանզիմ վէ միւնասիպ պիր պաբան իտարէյէ պագըլմաղը իչիւն լազըմ կէլէն էսպապ իթթիխազ իթմէլէրի գարար վէրիլմիշ տիր ։

Բէզալիւք մէզքիւր Տնտ. խորհուրդ Վարչութիւնըն մուվաֆագատըյլա թէրհալ 110 լիրալըգ պիր խաթիգրաղ ագտ իթմէյէ, վէ պիր խալաման սաթըլըն ալընան արսանըն պէտէլինի թէսվիյէ իլէ լէտէլ գարար վէրմիշ տիր ։

—

Ս. Լուսաւորիչ Սինօդալընտան միւթա խոտէն գուրուշլար տիւնքի Տնտ. խորհուրդ մարիֆէթիյէ Միսաքեան Ընկերութիւնա թէսլիմ օլունմուշ տըր ։

—

Պէյօղլու Թաղ. խորհուրդը թարաֆընտան խառն ժողովա արզ օլունտուղը, վէ մէզքիւր ժողովտան տա Տնտ. խորհուրդա հէվալէ խուրուշլուգի պալաթէ եազըլմըշ լայիհա տիւնքի Տնտ. խորհուրդտա նազարը տիգգաթա ալընարագ, օրատա տա գարիթէլէն գապուլ օլունտուղտան սօնրա, թէֆէրրուաթընըն թէտգիգ ու թէֆթիշի կէլէճէք ինթիմայա թալիգ օլունմուշ տըր ։

—

Պէյօղլու Թաղ. խորհուրդը թարաֆընտան Թանզիմ խուլէն վէ կրօն. ժողով թարաֆընտան գապուլ օլունան վէլաուէթ, վէֆաթ վէ իզտիվաճա սաիր նէվթուալ իմթիյազլար սուրէթի Տնտ. խորհուրդ թարաֆընտան տախի նազարը տիգգաթա ալընարագ գապուլ օլունմուշ, վէ հէր Թաղ. խորհուրդլարա պիր խալյի միգտար կէօնտէրիլմէք իւզրէ մէզքիւր իմթիյազ սուրէթլէրինին թապըլնա գարար վէրիլմիշ տիր ։

—

Մաքրուհիյէ իշխէթինտէ մէվ կէօրէ, Սամաթիա Մանուքի օղլու Շատախ աֆէնտիզէթէկեանը Նա 50 լիրա իանէ թախսիս իթմիշ տիր ։

—

Բէզալիւք Տախիլյէ Նազըրը Լուտֆի բաշա հաղրէթլէրի՝ սաֆէթ ու զէնկեանը մումաիլէյհէ սէրիան իանէ վէ մուավէնէթ իթմէսինի վան վալիսինէ էմր իթմիշ տիր ։

—

Իզնիքմիյիտէ կէօրէ, Բաթրիգխանէ թարաֆընտան Մանկունի վանքը Սրբազանըն սանտըգլարընը միւսայէնէյէ կիտէն զէվաթ՝ մէզքիւր սանտըգլարտա Ս. Լուսաւորիչին միւթէալլիգ պիր չէյ պուլամայըպ, աննաճագ րուհանիի մումաիլէյհէ աիտ էլպիսէ վէ տիկէր պազը ուֆագ թէֆէք էշյա վէ պիր տէ կիւմիւշ թաս պուլմուշլար տըր ։

—

Մաքրուհիյէ իշխէթինտէ կէօրէ, Իլան Շահը հաղրէթլէրի՝ Քաղ. ժողով ազասընտան վէ Միլլէթ մէճլիսը ումումիսի մէպուսանընտան Յովսէփ Այվազեան էֆէնտիյէ Շիր ու Խուրշիտ նիշանընըն սէօրթիւնճիւ րիւթպէսինի իհսան իթմիշ տիր ։ Յովսէփ մումաիլէյհին 10 սէնէտէն պէրու իրան սէֆարէթի խաստանէսինտէ իֆա իթտիկի խըտէմաթը ֆէվգալիտէսինէ միւքեաֆաթ իթմիշ տիր ։

ԻԽԹԱՐ

Պու կիւնտէն իթիպարէն Ալէմճէ տարիփի պէլէտիյէ մէճլիսընտան Շէհրին գատար իգթիզա էտիճէք օլան Թրամվայ շիրքէթինին Թարիֆասը իլանը սօն սահիֆէյէ իտրաճ օլունմուշ օլտուղընը պէյան իտէրիզ ։

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄ ՏՈՒՑՈՒՆԱԹԸ

(Կէչէն նիւմերօտան մապատ)

Թապազլար վէ գանձանակլար տօլաշթըրըրարագ, վէ գարու գարու կէզիպ բարա թօբլայարագ, պիր իշ վիւճուտէ կէթիրիլմէսի կիւնլէրինին կէչմիշ օլտուղունու անլամագ իչին, պիր Երուսաղէմ տաւեունը թէսվիյէսի վասըթասընա տախի իշթիահ գալմամըշ օլմալը խտի ։

Վագըթլարըն, պէլքի մէմուլ օլունտուղունտան զիատէ տէյիշմիշ օլմալարը տէրխաթըր խտիլմէլի, վէ օնա կէօրէ, սայիր պիր միւնասիպ թարիգ տիւշիւնիւլմէլի խտի ։

Եւ հասըլ պիլինմէլի խտի քի, շու իչինտէ պուլունտուղումուզ տէվր, ֆիլիաթ տէվրի տիր ։

Գարշըլըգ պիր մատտի մէնֆաաթ կէօրմէքսիզին բարա վէրէճէք օլան ատէմլէրին մըգտարը բէք ազալմըշ տըր ։

Էկէր իչին եօգ իսէ, իսթէտիյին գատար զըրլա․ արապանըն կիտէճէյի եօլ, իշթէ պու գատար տըր ։

Շիմտի տիւնեա, շըմէնտըֆէր տիւնեասը տըր ։

Վէ մութլու օլ միլլէթէ քի, քէօհնէ արապալարտան իւմիտինի գաթ խտիպ, վար գուվվէթինի շըմէնտըֆէրլէրէ վէրմէքտէ, վէ օնա կէօրէ եօլ ալմագտա տըր ։

Պու շըմէնտըֆէր տէտպիրմիզ տէ, մատտի մուավէնէթէ գարշըլըգ, մատտի մէնֆաաթ կէօսթէրմէք թարիգի տիր ։

Հէր հանկը միլլէթ, հէր հանկը ճէմիյէթ, վէ հէր հանկը շիրքէթ քի, պու թարիգի իթթիխազ իյլէմիշ տիր, օ միլլէթ, օ ճէմիյէթ, վէ օ շիրքէթ, քէնտի մաճէլլի մագսատընա վասըլ օլմուշտան սօնրա, արգասընա տէօնիւպ, քէօհնէ վէ ամիւք թարիգլէր իլէ եօլա չըգան, վէ եօլտա գալան միլլէթլէր, ճէմիյէթլէր, վէ շիրքէթլէր իւզէրինէ, թահգիր նազարը իլէ օլմասա պիլէ, թէէսսիւֆ նազարը իլէ պագմագտա տըր ։

Երուսաղէմ տաւեունը թէսվիյէսի մագսատը իլէ պիզ տախի քէօհնէ խանէ արապասը իլէ եօլա չըգըպ օրթատա գալըրգտան, վէ պիր աէֆտա տաշա թարիգիմիզին եանլըշլըղը կէօրիւլէճէք սօնրա, շիմտի տախի, պէլքի օնտան զիատէ եանլըշ օլան տիկէր պիր թարիգ ինթիխապ իյլէմէյէ մէյյալ կէօրիւնիւյօրուզ ։

Պու թարիգ տախի, ճէպրէն բարա թօբլամագ թարիգի տիր ։

Պու ճէպրի խանէ թարիգինէ, իսթէր պէտէլըթը աւքէրիյէ զամմը նամընը վէր, իսթէր պաշգա պիր նամ ։

Պիր րուհանի թէէսսիւպ իչին, ճէպրէն աղճէ թօբլամագ թարիգինին թէնսիպինէ աղըլ էրտիրէնկլէրտէն տէյիլիզ ։

Ինշալլահ, շու եա պու նամ իլէ, մէճպուրի սուրէթտէ բարա թօբլանմասընա, վէրկի ըսմը վէրիլիր ։

Վէ պու տախի իւչ մագամտա իւզէրինէ տիր ։

1°. Մուհաֆազայի ճան իչին ։

2°. Մուհաֆազայի մալ իչին ։

3°. Մուհաֆազայի ըրզ իչին ։

Սըրֆ րուհանի պիր իտարէնին պօրճլարընըն թէսվիյէսի իչին մէճպուրի պիր վէրկի վէրմէկէ միլլէթին նէ՞ պօրճու վար տըր ։

Այըպ տէյիլ եա․ պիզ պու ճիհէթէ աղըլ էրտիրէմէյօրուզ․ վէ էկէր պիզի պու խուսուստա իգնա իտէճէք պիրիսի վար իսէ, տէրիւհտէ իտէճէյի զահմէթ իչին շիմտիտէն քէնտիսինէ թէշէքքիւրլէրիմիզի իպրազ իտէրիզ ։

Հաթթա Ազգային տուրք քի մէճպուրի տիր, մէճպուրի օլտըղը իչին թահսիլի միւշքիւլ օլտըղընտան իհտաս օլունտուղու կիւնտէն պէրու, անըն իլթիզամընա թախսիս օլունմուշ քեաթիպլէրին մաաշլարընը պիլէ գաբատամամագտա պուլունտուղումուզ մէյտանտա օլտուղճա, մէճպուրի վէրկիլէրտէն պիր ֆիլի մուհասսէնաթ պէքլէմէմիզէ, նէ՛ տէրէճէյէ տէք հագգըմըզ պուլունապիլիր ։

Քեաղըտ իւզէրինտէ աղճէ բագամլարը տիզմէք իչին, պունլար բէք կիւզէլ թէրթիպլէր տիրլէր ։

Ֆագաթ քեաղըտ իւզէրինտէ բագամլար տիզմէքլէ, սանտըգտա նագտ աղճէ խըֆզ իթմէնին արա եէրինտէ, սէօզ իլէ իճրաաթըն արա եէրինտէ պուլունան ֆարգ գատար, մէֆրէթ պիր ֆարգ վար տըր ։

Վէ պու գատար սէնէլէրտէնպէրի պիզմիզէն սօնրա տախի, հալեա պու ֆարգը թանըյամամըշ օլտուղումուզ, էկէր տօղրուսունու սէօյլէյէճէք իսէք, պիզէ պիր պէօյլէ շէրէֆ սաղլամազ ։

Էկէր թարիգի մէզքիւրըն սաղլամ պիր քէօշէսի պուլունմուշ օլսայտը, էվվէլքի Ազգային տուրքումուզ օլսուն շիմտիյէտէքին պիտէքհա պիր բարըթա թաշըրնա ալմըշ օլապիլէճէք իտիք ։

Ֆագաթ հալեա, Ուսումի Մէճլիսիմիզին, վէ Ցնտեսական խորհուրդումուզուն, պու շէյթին մէսէլէ իլէ բէնչէլէշիպ տուրմագտա վէ անը եէնէմէմէքտէ օլմալարը աշիքեար պիր իսպաթ տէյի՛լ մի տիր քի, մէճպուրի վէրկի, պիզիմ հալիմիզէ մուվաֆըգ պուլունան մալիյէճէ տօղրու թարիգ տէյիլ տիր ։

Նէ՞ իչին պաշգա պիր թարիգ տիւշիւնմէյօրուզ ։

Ֆագաթ, Երուսաղէմ տաւեունաթը թէսվիյէսի իչին, պէտէլըթը աւքէրիյէ իւզէրինէ իւչէր ղրուշ տահա զամմ իտիլիպ, պէօյլէ կէօնիւլսիւզ մահզուրլարա իպուլունան պիր թարիգէ, միլլէթտէն ճէպրէն բարա թահսիլ օլունմասը թասավվուրունուն էօզի պիլէ, հալեա շու չըգմամըշ եօլտան կէրի տէօնմէմէք տէ՛ մէտաթէյնէ միւէթթի խմա իթթիրիյօ՞ր ։

Էկէր պու թարիգ, եանի հիւքիւմէթ մարիֆէթի իլէ շու եա պու նամ թահթընտա օլարագ միլլէթտէն ճէպրէն բարա թօբլամագ թարիգի, սաղլամ վէ հաօլապիլիր իսէ, նէ՞ իչին թէք Երուսաղէմ կիպի, Բաթրիգխանէմիզ, մէքթէպլէրիմիզ վէ խասթախանէլէրիմիզ իչին տախի պու թարիգի իթթիխազ իթմէյօրուզ ։

Միլլէթիմիզին կաղէթալարընտան պիրիսի, եալընըզ Երմէնիլէրին վէրտիքլէրի 27շէր ղրշ. պէտէլըթը աւքէրիյէ իւզէրինէ 3շէր ղրշ տահա զամմ օլունուրսա, սէնէտէ 11000 լիրա վարիտաթ հասըլ օլաճաղընը պէյան իյլէմէքտէ խտի ։

Իշթէ պունտան տահա գօլայ նէ՞ թարիգ օլապիլիր ։

Միլլէթին սայիր իհթիյաճաթը իչին տախի, նէ՞ իչին շիմտիյէ տէքին պէօյլէ պիր սէհլ թարիգ տէ մուրաճաաթ իյլէմէմիշ տիր ։

10-15 սէնէտէն պէրու, Ազգային տուրք իչին, Ուսումի Մէճլիսիմիզին գայգըլը գայգըլը թէրմանըկա նէ՞ հաճէթ վար խտի ։

Իշթէ պէրիտէ, հազըր վէ բէք գօլայ պիր թարիգ վար իմիշ ։

Էկէր միլլէթին ճէպրէն վէրկի թահսիլ իթմէքէ, միլլէթին խաճէթինէ մուվաֆըգ պիր ուսուլ իսէ, պունտան սօնրա, Ուսումի Մէճլիսիմիզին, սալթըգ քէնտի գըյմէթլի վագըթլարընը, մալիյէ մէսէլէսինէ հասր իթմէտէն գուրթուլմուշ օլաճագ տըր ։

Եօգ էկէր պիր թարիգ իսէ, եօլսուզ պիր թարիգ իսէ, հանկը սէպէպտէն տօլայը, եալընըզ Երուսաղէմ տաւեունաթը թէսվիյէսի իչին թայէպ պիր թարիգ իխթիյար իթմէքտէն մագսատ նէ՛ տիր ։

Վէ հէմ տէ Երուսաղէմ տաւեունաթը միլլէթին պօրճու իսէ, միլլէթին տահա պաշգա պօրճլարը տախի եօգ մի տըր․ օնլարա՞ նէ տէյէճէյիզ ։

Տէքրար, եանլըշլըգ օլմամագ իչին, թէքրիր իլէնտէրիզ․ պիզիմ էֆքեարըմըզ, զէրրէ գատար Երուսաղէմ տաւեունաթը թէսվիյէսինէ գարշը կէլմէք տէ՛յիլ․ վէ հաթթա, զիքր օլունան ճէպրի թարիգին միւնասիպ օլտուղունա պիզի իգնա իտէն պուլունապիլիր իսէ, պիզ թէքտիլ սէօյլէտիքլէրիմիզի կէրի ալտըղըմըզ պաշգա, սօն տարէ բէտտ իթմէքտէ օլտուղումուզ թարիգին մուվաֆըգաթը իչ պաշա չըգտըղըմըզ իչին, էլիմիզտէն հէր նէ քի կէլիր իսէ իճրայա հազըրըզ ։

Ֆագաթ պիզի իգնա իտէճէք քիմսէ պուլունամազ իսէ, իլէրիսի իչին տախի ֆէնա պիր միսալ օլաճագ պիր թարիգի թագլիտ իւզէրինէ գալմագ գարարընա տէ՛ կէլիր իսէք, էօյլէ պիր ֆէնա էմսալին չըգմասընա մանի օլմագ իչին էյի պիր թարիգ կէօսթէրմէքլիյինէ տէ մէյլէթ իթմէյէ մէճպուր պուլունաճաղըզ ։

Միլլէթիմիզին հէր պիր իտարէսի իչին, խանէ թարիգի կիպի, ճէպրի վէրկի թարիգի տախի, ֆայիտէսիզ տիր ։

Շիմտիյէ տէքին կէօրիւլէն թէճրիւպէլէր, պու ճիհէթի գաթ գաթ թաստիգ իթտիքտէն սօնրա, հալեա ինատ իտիպ թարիգիմիզի տէյիշթիրմէմէք, սիրալար տէվրի էքրինէ իպգա էյլէմէք օլտուղումուզ ուսուլի տէվրիմիզէ պիր շէրէֆ սաղլամազ ։

Խալ, հալիմիզէ մուվաֆըգ, եէնի վէ սաղլամ պիր թարիգ ինթիխապ իթմէք լազըմ կէլմէտէ տիր ։

(Տէվամը վար)

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ

Հետեւեալ շրջաբերական գրութիւնը Ցնտ. խորհրդոյ կողմանէ ղրկուած է առ Թաղ. խորհուրդս Մայրաքաղաքիս ․

Անշուշտ ի ձեռին ունիք Ազգային ժողովոյ կողմէ 1881ին հաստատեալ տրոյ վերջին կանոնագիրն, զոր Ցնտեսական Նախորդ Ցեռչութեան կողմէ յատկապէս պատրաստեալ հրահանգաւ և նոյն տարւոյ օգոստ. 12 թուական շրջաբերականաւ մի մայրաքաղաքիս Թաղ. խորհրդոց յուղարկուելով՝ կրկին պաշտօնագրերով անոր գործադրութեան յանձնարարուած էր։

Նորընտիր Ցնտեսական խորհուրդը քաջ ըմբռնած լինելով այն օգուտներն՝ որ պիտի քաղեն կեդրոնական և Թաղային սնտուկները նոյն կանոնագրին գործադրութեան առթիւ, որոնց յառաջիկայ մայիս 1էն սկսեալ ուղղակի տրոյ գանձումն նոյն կանոնագրին համեմատ կատարել և այժմէն պէտք եղած հրահանգը տալ այն Թաղ. խորհրդոց, որ յարգ չեն հաճած գործադրել տրոյ մասին Պատրիարքարանի յանձնարարութիւններն, որ մեծ դժուարութիւն մի չունենալով հանդերձ՝ Թաղական խորհրդոց այս ընթացքը տեղի տուած է տրոյ կանոնագրին գործադրութիւնը տարի մ՚ եւս յանձնայուն, որով կորուստէն առելի Թաղային սնտուկներն վնասուած եղան ։

Այս անգամ՝ Ցնտեսական խորհուրդն ի վստահութեան որ Թաղ. խորհուրդները պիտի հաճին աշխատութիւն չխնայել նոյն տրոյ գործադրութեան պարագային մէջ, արժան համարեց Ներկայ շրջաբերական գրութեամբ հրաւէր կարդալ մայրաքաղաքիս այն Թաղական խորհրդոց՝ որք տակաւին չեն լրացուցած ազգահամարի պատրաստութեան գործը, փութան անմիջապէս ձեռնարկել այս գործողութեան որոյ մասին հրահանգեալ են արդէն, և ազգահամարի ցուցակին մի օրինակը հասցնել ի Պատրիարքարան, առ Ցնտես. խորհուրդն ։

Այս առթիւ Ցնտեսական խորհուրդն հարկ կը համարի ծանուցանել նաեւ թէ, ի մտոյ պիտի ղրկուին Թաղ. խորհրդոց այն տրոյ բաշխման՝ հաւաքման, հաշուեկալութեան և պաշտօնէութեան վերաբերեալ հրահանգներն՝ հանդերձ պէտք եղած ընկալագրերով և ծանօթութեան տումարներով, որպէս զի յառաջիկայ մայիս 1ին կարելի լինի նոր տրոյ հաւաքմանը ձեռնարկել ։

Արդ, Ցնտեսական խորհուրդն ի վստահութեան որ Թաղ. խորհուրդք եւս սոյն կարեւոր յանձնարարութիւնն, որքան հնար է սուղ միջոցի մէջ կատարելու ջանադիր պիտի գտնուին, աւելորդ չհամարիր շրջաբերական գրոյս հետ վերստին յուղարկել առ Ձեզ, երկերկու օրինակ այն կանոնագրէն՝ հրահանգէն և շրջաբերական գրութենէն, զորս ընդունած էք արդէն 1881 օգոստոս ամսոյ մէջ ։

Մնամք յարգանօք
Ի դիմաց Ցնտես. խորհրդոյ
Ատենադպիր Ատենապետ
Ա. Կ. Աւետեան Գ. Նորատունկեան
Կ. Պոլիս 3 մարտ 1883

Թէրճ. Էֆքեար.— Ցնտես. խորհուրդ Թարաֆընտան պու պապտէ մաթպաամըզա իրսալ պույուրուլմուշ օլան սիֆէր տէֆթէրլէրի վէրագը բէյ տէր բէյ իւչ եիւզ խաւճէկիմիզի պէեան իտէրիզ ։

ՄԱՏԻՐԻՔԵՕ

Մեծ. խմբագիր Տէր,

Ձեր լրագրոյն 1636 թիւ փետրուար 19 թուական թերթի վերջին էջերուն մէջ կարդացի մի նամակ, որ գրեթէ սուտերով և խարդախութեամբ լի էր ։ Նամակագիրը, որ պաշտօնանկ եղած դասատու է յայտ էր․ «Հոգաբարձուք իւրեանց խաղալիք ըրած են վարժարանը, ուզած ատեննին դասատուները պաշտօնանկ ընելով» Զարմանալի բան, միթէ հոգաբարձութեան պաշտօնը ի՞նչ է։ Հսկել դպրոցին բարեկարգութեան և զարգացման. գոյն՝ տաման և դաստիարակութեան մէջ ։ Եւ երբ նոքա կը տեսնեն թէ դասատուք խոչընդոտներ կը յարուցանեն դպրոցին յառաջդիմութեան դէմ, միթէ իւրեանց առաջին պարտականութիւն չէ՞ պաշտօնանկ ընել զայնպիսիս․ Այսպէս հոգաբարձութիւնս պաշտօնանկ ըրած է երկու երիտասարդ դասատուներ, որք իւրեանց տգիտութեամբ և իմաստակութեամբ կը փայլէին, բաւ ին բաւ ին նշանակութեամբը․ Եւ թէ սոքա վարժարանին օրէնքը և կանոնը առաջուր ընելով լոռ քմաց իւրեանց կը փակէին վարժարանը, և առանց ազդ առնելոյ հոգաբարձութեանը բացակայ կը լինէին վարժարանէն․ Եւ ահա այժմ անամօթաբար համարձակել են արատել հոգաբարձուացս և թէ վարժարանին Նախկին աշակերտ Պ. Համբարձումի պատիւը անիմաստ Նամակով մի ։ Ասկէ 3—4 տարի առաջ տեղւոյս վարժարանը արական իգական սեռը միախառն կը կառավարուէր մի դասատուաւ, որ ստանձնած էր դպրոցին բոլոր պաշտօնները, որ ստոյն ուսանողաց մատղաշ միտքերը և գաղափարները անմշակ կը մնային․ Իսկ այժմ ի շնորհս արդի ազգասէր և ժրաջան հոգաբարձուաց, որք տիւ և գիշեր անդուլ կաշխատին վարժարանիս զարգացման համար, ունիմք յատուկ հայկարան, գաղղիարան, տաճկարան, երկու վարժուհիք, ձայնաւոր կառավարիչ եւն, որք ոչ նուազ պատիւ կ՚բերեն արդի հոգաբարձութեան ։

Այժմ ընթերցողաց միայն կը թողում համեմատել վարժարանիս ներկայ և անցեալ վիճակը, մինչ մեր խեղճ նամակագիրը կրթական ընկերութեան խոշոր ուշադրութիւնը հրաւիրած է վարժարանիս ընթացից վերայ (*)։

Արդ, Տէր խմբագիր, դեռ բազում ինչ ունիմ ըսելու, բայց չը կամենալով ի զուր լեցնել Ձեր թանկագին սիւնակները, կ՚խնդրեմք որ բարեհաճիք սոյնս հրատարակել ներկայս Ձեր պատ. լրագրոյն էջերէն միոյն մէջ և ընդունիլ կանխաւ մեր յարգանաց հաւաստին ։ Մնամք

Ի դիմաց վարժ. ուսանողաց
Թորոս Շահինեան

1883 մարտ 4
Մաքրի գիւղ

ԷՍՐԱՐԸ ԱՇԳ

ԷՍԷՐԸ

Ք. ԼԻՄՕՆՃԵԱՆ

Ձ.

ՄԱՐԿԷՐԻԹ ԳՕԼՏՈՒԻՆ

(1671 Նիւմերօտան մապատ)

—Աման պիրատէր, նէ՛ խսէ սէօյլէ․ խիւրէյլուի թիւքէթմէ, շիմտի մէրագըմտան չաթլայաճաղըմ պէնի ։

—Իշթէ շունու պիւսբ իտէճէք իտիմ քի, Պէնկալ սիւարի ալայը գօմանտանլըղընըզ սըֆաթընը նէ՞ իչին պիր թարաֆա աթարագ, սատէճէ Մըսթըր Ճօրճ Ուիլսըն թէսմիյէ օլունմայա թէնէզզիւլ իտէյօրսունուզ ։ Պիրա՛տէր, էյի պիլիրսինիզ քի, Լօնտրա էհալիսի, բարլագ խտմէէրէ բէք մայիլ պուլունտուգլարընտան, չօգլարը, սալա իւնիֆօրմա վէ գըլըճ խուլիւ կէօրմէմիշ օլտուգլարը հալտէ պիլէ, ճէմիյէթլէր իչինտէ բարլագ պիր գաալիյէթ պուլմագ իչին, սախթէ գալըթան խտմէէրի թագըմագտա, վէ Ամերիգանըն վէ Հինտիսթանըն պիւյիւք հանկը թարաֆլարընտա պինպաշըլըգ, միրալայլըգ իթմիշ կիպի կէօսթէրմէքտէ տիրլէր քէնտիլէրինի․ սիզ իսէ, սամասահիհ բէք աճայիպ շէյ տիր, շէրէֆտէն ութանմագտասընըզ կիպի, մէզքիւր բարլագ մէվգիինիզի սէթր իտէրէք, սատէ պիր Մըսթըր նամը իլէ իքթիֆա իթմէքտէսինիզ ։ Պիւնահըմը նէ՞ սաղլայըմ․ պէն սիզին եէրինիզտէ օլսամ, մէվգիըմը սէթր իթմէտիքտէն պաշգա, հաթթա իւզէրինէ քէնտի քէնտիմէ պիր շէյ տահա իլաւէ իտէր իտիմ ։ Ֆագաթ բէմա իտէրիմ սէօյլէտիյիմէ կիւճէնմէյէճէքսինիզ․ վէ էկէր իտէրսէնիզ սէօյլէտիյիմի տէ կէրի ալըրըմ ։

—Խա՛յր Գօնթ․ սէօյլէտիքլէրինիզի կէրի ալմայա հաճէթ եօգ տըր․ իքի սէօզ իլէ մէրագընըզը տէֆ իտէյիմ ։ Պինպաշը Գօլտուին իլէ պէնիմ արամըզտա բէք օլուր պիր տօսթլուգ մէվճուտ պուլունմագտա խտի ։ Ազիզիմ Գօնթ, պէնիմ չօղլուգ տօսթլուղում եօգ տուր․ Ֆագաթ պիր քէրրէ պիրիսի իլէ տէ տօսթ օլուր իսէմ, պիթթըգ օ տօսթլուգ գարտաշլըղա թահվիլ օլմալը տըր․ Էկէր էօմրիւմին իչինտէ իֆթիխար իտէճէք պիր հայսիյէթիմ վար իսէ, օ տախի, թալիհիմ հիւքմիւնէ կիրմիշ օլան պու մէզիյէթ տիր․ Վէ սիզին իլէ պու տօսթլուգ պէքրէ բէյտա թէմիշ օլտուղումուզ տօսթլուղունտա սա պու․ սիզինէ եէր թէթլիգ պաղը իլէ գավիլէշմիշ օլտուղումուզ, պունա պիր տօսթ ամթէն թութթուլամիլիրտինիզ էժլինէհայիմ ։

—Օնա ալա շիւպհէ ճայիզ տէյիլ տիր ։

—Թէշէքքիւր իտէրիմ Գօնթ․ իշթէ Պինպաշը Գօլտուին իլէ միւնասէպաթըմըզ պու տէրէճէլէրէ վարմըշ իքէն, պիր կիւն Հինտիլէրէ գարշը պէօյլէ պիր մուզաֆֆէրիյէթ գազանտըղըմըզ էսնատէ, սէվկիլի սիլահ արգատաշըմ, պիր գուրշուն իլէ վուրուլարագ տիւշտիւ․ Ճէրրահլար չօգ ճահտ իթմիշ իսէ տէ, հիչ պիր շէյ եապամայա իգթիտար գալմամըշ, նիհայէթ իքի կիւն սօնրա սէվկիլի Գօլտուինիմ, գոլլարըմըն իչինտէ րուհունու թէսլիմ իթթի ։ Օ տագիգա տահա պէն տախի գըլըճըմը էօղը թապըրճէ իտէրէք, պիր տահա պիրպիրիմիզի կէօրիւշէմէյէճէյիմիզ գարտաշըմը, պիր տահա սէօզ իլէ պունա իւնիֆօրմա կէյմէմէք, վէ ասքէրլիք նամընը պիր տահա ալմամագ գարար վէրտիմ ։ Պիւյիւրէ Գօլտուինին քէնտիսի տէ պանա պու նանհանը վէրտի, էօլիւնճէյէ գատար պէնիմ անտըղըմըզը պիր տօսթ կէօրմէյէ ․ վէ Մըսթըր նամը իլէ իքթիֆա իթթիմ ։

—Պէսդալա՛ հաթ բէտէր ։

—Շիմտի, եալընըզ Մըսթըր Ուիլսըն տէնմէքլէ իքթիֆա իթթիյիմին սէպէպի անլաշըլըյօր մի, Գօնթ ։

—Չօգ էյի, վէ չօգ սաաթ իտէճէյինիզ վար իմիշ ։

—Գօնթ․ «իւյէ նէ՞ տէյօրսունուզ․ Գօլտուին պէնիմ իչին սատէ պիր տօսթ տէյիլ, պէլքի պիր գարտաշ խտի ․ Շիմտի մէզքիւր տօսթումուն արգասընտան մէզար թաշընը եափտըրմագ իչին, պիր թաշ քէնտիմէ տախի պէօյլէ պիր շէյ կէօսթէրմէքտէն պաշգա պիր շէյ պիւնճիլէտէն իսթէմէմ․ Գօնթ, պէնիմ իչին Գօլտուինին մէզարը եանընտա պիր եէր թալէպ իտէրիմ ։

կէօզլէրի իլէ քէնտիսինի տէ կէօրէ խտի․ օ վագըթ սէվկիլիսի զըրգը իչին կէօզլէրի արգասընտա գալմայաճագ խտի ։

—Իթթիֆաթ ընըզտան, վէ հազըրընտա իզհար իթմիշինիզ հիւսնի էֆքեարընըզտան տօլայը Մըսթըր Ուիլսըն․ Ֆագաթ Մարկէրիթ հէնուզ պանա մէսուլիյէթի քէնտիսինէ իսնատ իտէճէք սոն սէօզիւնիւ սէօյլէմէտի ։

—Գատընլարըն կէօզլէրի առուր իքէն աղըզլարընա պագըլմայա լիւզում եօգ տուր, Գօնթ ։

—Ֆագաթ թամ ու հագքաթլիյի տէ չօղլուգ ճէսարէթ պուլամայօրում Մըսթըր Ուիլսըն․ սագըն կէօյնիւ պիր պագըշընտա օ՞լմասըն ։

—Պիզ օլիւրիւլիւր գարտաշլարըմը տէսպիք․ Էօյլէ տէյիլ մի Գօնթ։ հէր նէ տախի օլսա պիզի քէմալի լէտաֆէթլէ խտէճէք բէք չօգ սէվէտիյիմ օլաճագ․ Ուիլսըն քէնտի գարտաշըմ իսէ պէօյլէ, պէլքի տահա պիր պիւյիւք թէսէլլիսիզլիք իլէ պագմագտա տըր, Գօնթ, պիր մէզար թաշը եանընտա պիր եէր ։

—Խուլի պիր տէֆա տախի թէքրար իտէրիմ, օ պիզիմ թօփրագ ... Մարկէրիթին նիւֆուզը պիր սալահիյէթ իլէ սէօյլէմիշ ։

—Գիւճէնտիրմէմէք իչին պու ալա իշ ։

—Էկէր պիզ Ուիլսըն եէնտէ ու շէօհրէթի հագգընտա օլունմուշ ալ պիր եէնտէ օլուն սէօզ իլէ թէվտի պէյանընտա պօզուլտուղու իսէ․

—Վէ պու ալա, իւզէրինէ պու մաթլապ իլէ իսթէտիյիմ եէրտէ պիր գատըն Մուսթէր Ուիլսըն․ Մարկէրիթին նիւֆուզը ալա պիւյիւքտիւր ։

—Պիր հաֆթա սօնրա սէօզ օլսուն ։

—Ֆագաթ պու իչին գարարը բէքլէմէլի պէնիմ էլիմտէ իճրա իտէրիմ․ սէվկիլի Մարկէրիթին տէ բէյնէ թալլիգ իթթիլիթ իթտիրիմ ։

(Տէվամը վար)

ՏՕԳԹՕՐ ՔԷԱԹԻՊԵԱՆ

Տէրսաադէթտէ նէշր օլունան վէ Ճէմիյէթը Թըպպիյէի Շահանէ թարաֆընտան թէէլիֆ խուլէն Կազէթ Մէտիքալ տ'Օրիան նամ թըպպիյէ կազէթասը՝ մէրհում Տօգթօր Քէաթիպեանըն վէֆաթը հագգընտա պու սէֆա պիր պէնտ նէշր խուրէք, պէնտը մէզքիւրըն թըրճէմէսինը տէ չու մագամտա իյրատ իթմիշ իտիք ·

«Կազէթ Մէտիքալըն հէյէթը թահրիրիյէսի շունը իխթար իտէր քի, Ճէմիյէթը Թըպպիյէի Շահանէ՝ քէնտի կազէթասընտա նէշր օլունան մընդէրիճաթ էֆքեարըն միւրէվվիճի տէյիլ տիր · Մէզքիւր կազէթա՝ քէնտի հէյէթ վէ սուրէթիյէ, մընդէրիճաթ հուգուգ ու իմթիյազաթը միւթէահիտէսի օլան աղալի ճէմիյէթէ քիւչաւէ օլուպ, հէր ազա քէնտի իմզասը թահթընտա մէսուլիյէթի տէրէօհտէ խուրէք կազէթայի մէզքիւրէտէ պէյանը էֆքեար վէ միւթալաալ խույէթիր ։»

Կազէթ Մէտիքալ տ'Օրիան պու մուգատտէմէտէն սօնրա քէմալը ինթիզամը վէ մէսուլիյէթինի մուհաֆազա իտէրէք պիրըլէ ամիւտէքի պէնտի նէշր իթմիշ տիր ·

Տօգթօր Քէաթիպեան կիպի Տէրսաադէթտէ ումումըն մուհապպէթինի ճէլպ իթմիշ օլան մէշհուր պիր հէքիմին մէմուլին գայրը սուրէթտէ վէֆաթը՝ չու սօն վագըթլարտա թըպ ու միլլէթ ֆարգը օլմագսըզըն պաշիթաթը պիլճիւմլէ էհալիսինի եանի հէմ սունուֆը րէֆիայը վէ հէմ տէ սունուֆը սիւֆլայը հէյէճանա գօյմուշ տըր ։ Շու սօն հաֆթալարտա հէրքէս՝ եալընըզ էօյլէ պիր համիյէթ սահիպի ատէմին վէ ինսանիյէթպէրվէր թապիպին աճանսըզ վէ մէմուլին գայրը վէֆաթը իւզէրինէ սէօյլէմէքտէ իտի ։ կազէթալար պիլէ պու վագաատան միւթէէսսիր օլարագ, պու ֆէլաքէթին մուճիպ օլտըղը շայիալարը վէ պու պապտէ իճրա օլունան թահգիգաթը ատլիյէնին սիւրէրը միւխթէլիֆէսինի նէշր ու իլան իթմէքտէ իտիլէր · Թահգիգաթը մէզքիւրէ պէք մուխթասար վէ իւսթիւն քէօրիւ պիր սուրէթտէ վուգուա կէլմիշ տիր ։ Ումումըն րէֆ գիյաաէ հիւրմէթ ու րիայէթինէ մաղհար օլմուշ օլուպ աասարի չօգ սէվիլէն միլէթինտէ ... թէնահէյթ քէարանէ հէտէֆ օլմագ հէման հիչ պիր սէպէպի օլմայան պիր ատամըն տիւչար օլտուղու պու ֆէլաքէթ սէթը խուտէն եարար պէրաէթինի ուչմագ մագսատընա մէպնի, պու իրատէի Շահանէ պէք միւթէպէր վէ մէշհուր աթըպպա վէ էրպապը հուգուգտան միւրէքքէպ պիր գօմիսիօնը թէֆթիշիյէ թէշէքքիւլ իթմիշ տիր ։

Գիզ պուրատա մէրհիւ թարաֆընտան էմր օլունան թահգիգաթը ատլիյէտէն պահս իթմէյէճէկիզ տիր, զիրա պու տաւի՝ քէնտի միւթալաա օլան ինթիյաթ ու պաարյէթինէ մէպնի, վէ մուախխարէն ներտ օլունան վէ կէօյա գապիլը ճէրհ ու ինքեար օլմատըգլարը իթհամ օլունան տէլայիլի պիլէ էլտէ իթմէզտէն էվվէլ, տէրհալ պու գարանլըգ վագաանըն պիր թագըմ չըգմազ եօլլարընա տուխուլ իթմիշ, վէ միւթէվէֆֆանըն նէֆսինէ սուի գաստ իթմիշ օլտուղու պիլա ֆիւթուր վէ պիլա հայա րեամէն իլան իթմիշ տիր ։

Գու հիւքմ նէշր օլունտուղտան սօնրա չու տախի իլավէ օլունմուշ տըր քի, միւթէվէֆֆանըն պիւրօսընըն չէքմէճէլէրինտէն պիրինտէ պէնէֆշէ քէնտի էլիյլէ իմզալանմըշ վէ քէնտի պիրատէր վէ ահպապլարընա խիթապ խուտուր քէնտի էլ եազըսըյլա եազըլը 3-4 աատէտ մէքթուպ պուլունմուշտըր, Գու էվրագտան չու անլաշըլմագտա իտի քի, օ համիյէթքեար վէ սաիրլէրինէ մուավէնէթինի տիրիղ իթմէյէն հէքիմ՝ քէնտի թավր ու հարէքէթինտէ վէ սիմասընտա վէ էլֆազընտա հայաթտան նէֆրէթ իթտիկինէ տաիր հիչ պիր էմարէ կէօսթէրմէքսիզին, քէնտի քէնտիյէ հայաթընը րէֆ ու թէլէֆ իթմիշ իմիշ ։

Միւթէվէֆֆանըն հայաթտան նէֆրէթ իթտիկինէ տաիր օլան իշպու ֆարզիյաթը խուրիւսէրիյէմէք իչին մուախխարէն չու ղանն տախի մէյտանա գօնուլմուշ տըր քի, Տօգթօր Քէաթիպեան՝ Օկիւսթ Գօնթ իլէ Լիթթրէնին էֆքեարընա իթթիպաէն պօզիթիվիզմ թապիր օլունան ֆէյլէսօֆլըգ ուսուլի հագգընտա իճրա իթտիկի թէֆէքքիւրատ վէ միւթալաաթը նէթիճէսինտէ պէօյլէ պիր ֆիքրը մէնհուսը թաասսուր իթմիշ իմիշ · կէօյա քի Տօգթօրը մումաիլէյհ՝ գուշ կիպի վէ արապա իլէ, վափօրլա, շիմէնտիֆէրլէ, նէֆէսի քէսիլինճէսինէ գօշարագ, վէ տաղ վէ պայըր աշարագ, քէնտիսինի պիրպիրլէրինին էյլէրինտէն չէքէն միւթէատտիտ միւշթէրիլէրինին պէլլիաճէլէ տավէթլէրինէ իճապէթ իթմէք իւզրէ անլէրէ հազըր իթտիկի կիրճ վէ կիւնտիւզ վագըթլարընտա պու միւթալաաթը ֆէլսէֆիյէյէ պուլունմագտա իմիշ · Գու պիր էյի թէվիլ տիր, պու սայէտէ հէր կիւն քէնտի խասթալարընա եէթիշմէլէ անճագ վագըթ պուլան պիր ատամ՝ քէնտի քէնտինի էօլտիւրմիւշ տիր տէնիլէպիլիր ։ Իմտի տիյօրըզ քի, Տօգթօր Քէաթիպեան՝ պիր սըրէթ պուլտունտուղունա իւմիտի օլմատըգընտան, պու հայաթտան պըգարագ օնա պիր խիթամ վէրէճէկինի սօուգ գանըլա պէհան ու իլան իթմիշտիր։

Մամաֆիհ ֆէլսէֆէթին իւզ կիւնիւ մումաիլէյհ տօգթօրը կէօրիւպ անըլա միւքէսսէմէ խօճն պաղը միւշթէրիլէրէ սօսթալըը՝ սէօզիւ սէօհպէթի էհրինտէ վէ լագըրտըլարը անլաշըլըր վէ մահթըրգի վէ թէսլիյէթ պախշ օլտուղը վէ պէօյլէ պիր էֆքեարը մէնհուսէտէ պուլունտուղունա տաիր քէնտիսինէ հիչ պիր էմարէ կէօրիւնմէտիկինի թէէյյիտէն պէյան իտէյօրլար ։

Լաքին հագըգաթը հալտէ նասըլ ֆարզ օլունապիլիր քի, ըրֆան ու սաադէթտէ պուլունտուղը հալտէ հայաթընտան խիթամ վէրմէք ֆիքրը մէճնունանէսինի թասավվուր իթմիշ օլան պիր ատամըն՝ պէօյլէ չօգտան պէրու նիյէթինէ գօյմուշ օլտուղը պիր ճինայէթի իճրա իթտիկինտէն պիր կիւն էվվէլ խասթալար պագմաղա վէ հէր կիւնքի իշ ու կիւճիւնէ մէշղուլ օլմաղա գուվվէթ վէ հիւրէթի պուլունսուն ։

Թէզքիւրէ չու տախի խատա օլունմասը մի քի, պիր չօգ գլօրօֆօրմ ալարագ քէնտիսինի զէհիրլէմէյէ թէշէպպիւս իթմիշ տիր, կէօյա քի, մումաիլէյհ՝ սահիպը իլմ վէ թապիպ օլուպ գուվվէի միւֆէքքիրէսինի տէ թէմամէն հէֆզ իթմիշ պուլունտուղը հալտէ, քէնտի զէհիրլէր ճամէքեանընտա թահա միւէսսիր, թահա սէրի վէ թահա լէզզէթլի պիր զէհիր պուլամամըշ օլսուն։

Պունտան մաատա մումաիլէյհ պէտապախթ տօգթօրը թահա էմին պիր սուրէթտէ էճէլ պէնչէսինէ տիւշիւրմէք իչին նէլէ՞ր րիվայէթ իթմէտիլէր · Տէտիլէր քի, պու մաքսատ վէ սախթէ ինսանիյէթպէրվէր Տօգթօր՝ սապահլայըն Գատըքէօյ վափօրընա րաքիպ օլմուշ վէ օրայա մուվասալէթինտէ արապայա րաքիպ օլարագ, գարիյէի մէզքիւրէնին կիւզէլ վէ սէֆայալը պիր սահիլինտէ միւթէմէքքին պիր խուլմգատընը սախիլէն պէօյլէք պիր րիւթպէթ նաիլ օլմուշ օլան պիր սէնտալթաշը իլէ պէրապէր մուայէնէ իթմէք իւզրէ օլ ճիհէթէ կիթմիշ, վէ ֆիլհագիգա օրըը թէմամիյլէ պաշընտա օլտուղը հալտէ իչինի պիթիրտիքտէն սօնրա արապաճըյը սավմըշ, վէ կէօյա պայըրը եօլուն իւզէրինտէ տուզմէք իւզրէ ... Մէրտէվէն ... թապիր օլունան իսքէլան քիւլլիյէթլիճէ ալըգտան սօնրա (աճապա պու թաֆսիլաթ նա՞սըլ խապէր ալընմըշ տըր · էսաս ...) պաշ կէվէն պիր հօվայտա կիպի օծվինճ վէ մէհթանէթլէ օյունըարագ կէզինմէկէ պաշլայըպ, վէ գարարընտան սապ կէրի տէօնմէյէրէք, տէնիզ քէնարընտա գատար կիթմիշ, վէ օրատա սըգ վէ գայալըգ պիր մահալի մէնհալ ճինայէթինէ կէչմէք իչին միւնասիպ կէօրմիւշ, վէ քէնտի թաալիմատը մէնհալէսինը իճրա իթմէք իչին օրատա տուրմուշ տըր ·

Տօգթօր Քէաթիպեան՝ քիւլլիյէթլի իւզրէ ալմըշ օլտուղը աֆիյօնըն ուսարէսինին թէէսիրաթընա րաղմէն տագգը զէրրէ գատար զայֆ իթմէքսիզին, վէ սիւկիւնէթ գալպինի մուհաֆազա իլէ ... վէ ... գարարը իլէ, քէնտի նէֆսինէ ... ։

Պինաէնալէյհ Քէաթիպեան իչթիհանը քի սաղ ալդըլա ... ալթմագ իչին եարըմ օ սաաթ ... , քէնտիսի օ ուչուրումա ատըլ, վէ էօյլէ պիր ... պիր գայալըն պաշըը ... օլմուշ տըր ։

Մամաֆիհ սու պէք տէրին օլմատըղընտան վէ գայալար տահի ... քէնտի ... ։

Հալ պու քի, գուվվէթլի վէ մահիր գաթիլլէրին քէնտի իւթէֆէքքէրի կիպի պապլարընա շայրը մագրունը ալ ... (Էնվէրսամպլայը) վէ սաֆթէրունլարը գօլայ ... թամ ... ։

Պիր տէվլէթը միւագգալամանըն սէֆարէթ թապիպի վէ Մասէ՛ն ... ։

... տէն Մասէ՛ն ամթըպպաւըընտան վէ քէնտի աճիպապատընտան պուլունան պիր հէքիմէ պէք մութաճէլ պիր մէքթուպ եազարագ, պէյանը թէէսսուֆ իթմէքտէ, վէ ... Պինաէնալէյհ մումաիլէյհ Մ · Տօգթօր Մ ·, գաւիլիքլէրին մէյտանա չըգարըլմասը իչին էհլ ու էրպապ ալատէն իստարէթ պիր թահգիգաթ գօմիսիօնընըն թէշքիլինէ լիւզում պուլունտուղունը քէնտի թարաֆընտան ... Շէհրիէմինի ... մէքթուպ եազարագ մումաիլէյհ Մասէ՛ն թալիպինէ մուավինէթ ... ։

Մումաիլէյհ Մասէ՛ն թալիպի՝ ... Տօգթօրըն ... պիր նէվի գայգ խասթալըղընտան վէֆաթ իթմիշ օլան պիր գարընտաշը՝ աշըքեար սուրէթտէ պայը ճինայէթ ալամէթլէրի կէօսթէրմիշ տիր ։ Քէաթիպեան պու պապտա քէնտիսի իչին տէ գօրգմագտա օլտուղը պահսը պէհան իթմիշ վէ քէնտիսինին տէ էօյլէ պիր մէնհուս խաթիրաթա տուչառ պուլունտուղը սօնը քէնտի գարտաշը կիպի օլաճաղընը սէօյլէմիշ տիր ։»

Հէր նէ գատար Մ · Տօգթէօր Մ · քէնտի էֆքեար ու գանաաթընը պէյան իթմիշ իսէ տէ, Մասէ՛ն թալիպի պունա գանի օլմամըշ, վէ ... քէնտի շիւպհէլէրինտէն ... ։

Մամաֆիհ հաֆթալար վէ այլար կէչէր վէ ... պու ֆաճիանըն նէ օլտուղունը մէյտանա չըգարմագա վէ Տօգթէօր Քէաթիպեանըն աղասըղ վէ մէմուլին գայրը վէֆաթընըն սէպէպինի ... էհալիյէ իպլաղ իթմէք ... հագգընտա Շէհրիյարի թարաֆընտան մէմուր օլան գօմիսիօնը ... ։

...

«Մուտլու օնա, քի իչլէրին սէվտիքլէրինի անլայամըյօրլար։»

(Մ Ս-----)

ՄՈՒՔԷԱԹԻՊ

ԷՐԶՐՈՒՄ

Շէհրի մէզքիւր մուխաբիրիմիզտէն վիւրուտ 26 Թէմմուզ թարիխլի մէքթուպ օլան մէքթուպ տըր ։

Շիմտիյէ գատար սաֆա օլունաճագը վար օլունան ... վէ Ամասիեան վարտապէտ խուսուսլարընտան ... սօն կիւնլէրտէ շէհրիմիզտէ փուգա պուլան ... ։

Էրզրումտան եարըմ սաաթ մէսաֆէտէ 100-150 Թէրաքէյմէ վէ խալըմ խանէլէրի ... նամընտա պիր քէօյ օլուպ, չէնտ կիւն էվվէլ պիր սաաթ էրքէն՝ գարիյէյի մէզքիւրէտէ խալըմ վէ Էրմէնի միյանէսինտէ ... պուլունմագ ... ։

... 15-20 խալըմ ... 8-9 խալըմ վէ 10-12 Էրմէնի էլան մէսգուֆ օլուպ, իսթինթագլարընա տէվամ օլունմագտա տըր ։ Գարինէյի մէզքիւրէ Էրմէնիլէրի իւզէրինէ վուգու պուլան պու հիւճումտէն ֆէվգէլատէ միւթէէսսիր օլուպ, ինգաղը հագգը օլունմագ իւզրէ պու խուսուս մագամը վիլայէթէ միւրաճաաթ իթմիշ տիրլէր ։

Իշպու կիպի վուգուաթընտան պիր գաչ կիւն սօնրա, էվվէլքի ագշամ նէֆսը շէհիրտէ ... պիր մէհալլէտէն կէչմէքտէ օլան ... 10–15 ... ։

... 3—10 ... վէ 2 Էրմէնի մէճրուհ օլուպ ... ։

ՀԷՐՄԷՍ

ՍԱՐՐԱՖԻՅԷ

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 21 Մարտ ·

Ինկիլ. էսհամը Ին'կ. Լիր.	102- $3/16$
Օսմ. էսհամը աչըլտը	12- $1/32$
» » գարանտը	12-
Իսթիգրազ 65	14- $5/8$
» 69	13- $1/8$
» 71	76- $1/2$
» 72	23- $3/4$
» 73	11- $7/8$
Օսմանլը Պանգասը	20- $1/4$
Րուսիա իսթիգրազը	87-
Մըսըր տուպ. մութա հըտէ	75-
» իմթիյազը	97-
Ցաիրա Սանիէ (Մըսըր)	75-
Ռօչիլտ իսթիգրազը (Մըսըր)	96-
Մաճարիսթ. էսհամը 1877	101- $5/8$
Գամպիօ Բարիզ 3 այ վատէ	-

Բարիզ 21 Մարտ ·

Ֆրանս. էսհ. 3 % Փր.	80-92 $1/2$
» » % 5	114-65
Օսմ. էսհամը աչըլտը	12-20
» » գարանտը	12-25
Իսթիգրազ 65 Փր.	72-
» 69	64-
» 73	59-
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	58-
Օսմ. Պանգասը	763-75
Գրէտի Լիօնէ	567-50
Գրէտի ֆօնսիէ	1361-25
Լիօն ագսիօնը	1560-
Սուէյիշ ագսիօնը	2520-
Րուսիա 5 % 1877	91- $1/4$
Իթալիա էսհամը	90-25
Մըսր ֆօնտ. մութա հըտէ	380-
Մաճարիսթան էսհամը	102- $3/4$
Եունան 6 % 1879	420-
Գամպիօ 3 այ վատէ	25-23

Վիէննա 21 Մարտ ·

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	119-70
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	26-50

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսհ. ում. տիւն ագչ. գար.	13-18
Պու սապաս աչըլտը	13-20
Մըսըր մութթահըտէ. գար.	83-35
Պու սապաս աչըլտը	84-
Իսթիգր. 63 (մութօն)	77-
» 65	73-
» 69 (բինար	66-
» 72 (Պօն տիւ Թրէ.)	23-
» 73	60-50
Րումէլի շըմէնտըֆէրի	57-25
Աղչէ ֆայիզի	9-
Րէսօր Ղրշ.	-
Հէվալէսիզ »	20-

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Գրէտի ժէնէրալ	7-
Օթամալօլ պանգասը	8-10
Սօսիէթէ ժէնէրալ	5-06
Թրամվայ	3-25

ԱԳՉԷԼԷՐԻՆ ՖԻՅԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրուշտան	Ղշ. Բր.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108-12
Մէթալիք »	162-20
Պէշլիք »	104-
Ալթըլըգ »	104-
Պագըր »	680-
Գայմէ	970-
Ինկիլիզ լիրասը	109-32
Ֆրանսըզ ալթունը	87-25
Բօլ	90-
Գրէմից ալթունը	51-20
Գարպօն գայմէսի	09- 7

ՏԷՐՍԱԱՏԷԹ ԹՐԱՄՎԱՅ ՇԻՐՔԷԹԻ ԻԼԱՆ

Սէնէի հալըրէ մարտ 10/22տէն իթիպարէն 6ընճը Ցաիրէի պէլէտիյէ մէյտանընտան Շիշլիյէ գատար կիտէճէկ. եօլճուլարտան ալընաճագ իւճրէթ թարիֆասը պէրվէճհը աթի օլաճաղը բաղպէխէյլու էհալիյէ իլան օլունուր ·

Բուրս

Ալթընճը տաիրէի պէլէտիյէ մէյտանընտան Շիշլիյէ գատար	80
Ալթընճը տաիրէի պէլէտիյէ մէյտանընտան Թագսիմտէյի պէլէտիյէ պաղչէսինէ գատար	40
Ալթընճը տաիրէի պէլէտիյէ մէյտանընտան Պէյօղլունտա Աղա-ճամիսինէ գատար	30
Գալաթա Սէրայընտան Շիշլիյէ գատար	60
Գալաթա Սէրայընտան Թագսիմտէքի պէլէտիյէ պաղչէսինէ գատար	30
Թագսիմ պէլէտիյէ պաղչէսինտէն Շիշլիյէ գատար	40
Զավուշլըգ մէմէտինէ գատար ասքէրի ունիֆօրմա կիյէնլէրտէն	20

Պիլէտճի ըսըֆ վակօնլարտա սիւալիւ մէվգիլէր իչիւն պալատէ ղիքը օլունան իւճրէթտէն 20 բարա զիյատէ ալընաճագ տըր. վէ պու վակօնլարտա ասքէրտէն օլանլար տախի էֆրատը նաս կիպի մէվգի իւճրէթինի թէմամըյլա թէէտիյէ իտէճէքլէր տիր ·

Մէ-տիւր Ռ-մ-մ
Ա. ԹՐԻԻԼԷ

Տէրսաատէթ 20 մարտ 1883

2—2

ԻԼԱՆԱԹ

Էվգաֆը Հիւմայուն մէճլիսը խտարէսինտէն կէլէն իլան.

99 սէնէի մալիյէսի մարթը իպթիտասընտան շուպաթը ղայէթինէ տէկին պիր սէնէի քեամիլէ զարֆընտա խասմախանէ իչիւն լիւզումի օլան իւքի նէվ նանը աղըրլըն էսմանը պէհէր 15 կիւտէ պիր մագպուզ սէնէտինին միւրուտի իլէ սուրէթինին թանզիմինտէ պէյազ մէճիտիյէ 20 ղրշ հիսապը իլէ իհա գըլընմըգ շարթը վէ չէրաիթը մալումէի սաիրէ իլէ, նանը աղըրլըն պէհէր գըյէսի 45, վէ ֆրանճըլանըն 73 բարատա թալիպի էօհտէսինտէ թէգարրուր իյլէտիլմիշ էն, մահըլ հալը Րումինին 10ընճը բէնճչէնպին կիւնի սաաթ 10ա գատար եիւզտէ 5 թէնզիլի իլէ թալիպ օլանլարըն Էվգաֆը Հիւմայուն մէճլիսը խտարէսինէ կէլմէլէրի վէ անտէն սօնրա թէնզիլ գապուլ օլունմայաճաղը իլան օլնըր ·

7 մարտ 1883 2—2

Թիճարէթ վէ Զըրաաթ նէզարէթինտէն կէլէն իլան ·

Տէրսաատէթ Զըրաաթ Օտասը թիւրքճէ վէ ֆրանսըզճա քիթապէթ խըզմէթինի իֆայէ միգթէտիր չէհրի պին ղրշ. մաաշլա պիր քեաթիպին պիլ իմթիհան թայինի մուգարրէր օլտըղընտա մէյլի, պունա թալիպ օլան դէվաթըն իչպու մարթը Րումինին 5ընճը թէօրտունճիւ բաղար իրթէսի կիւնիւ սաաթ եէտի բատտէլէզինտէ Թիճարէթ վէ Զըրաաթ նէզարէթը ճէլիլէսի տաիրէսինտէ Զըրաաթ միւտիրիյէթը ուլումիյէսինէ միւրաճաաթ էյլէմէլէրի իլտար օլունուր · 3—1

Տէրսաատէթ Պիտայէթ մահքէմէսինտէն կէլէն իլան ·

Քէօմիւրճիւ Խալիլ էֆէնտինին Տէրսաատէթ պիտայէթ մահքէմէսի իքինճի հուգուգ տաիրէսինտէն իթա գըլընան պիր գըթա իլամ մուճիպինճէ մէրհում Մէհմէտ էմին Մուխլիս բաշանըն մախտումը միւթէվէֆֆա Հասիպ էֆէնտինին քէրիմէսի Աթիյէ հանըմըն վասի վէքիլի Սիւլէյման էֆէնտիյէ տէյնի պուլունան 1267 մէճիտիյէ 70 բարանըն մա կիւղէշթէ վէ մէսարիֆը սաիրէ թէսվիյէսի զըմնընտա մէտխունը մէրգումըն Գում գաբու խարիճինտէ Քիւրքճի պաշը Սիւլէյման աղա մահալլէսինտէ վէ Գում գաբու ճատտէսինտէ քեաին պիր թարաֆը Հաճի Եսայինին միւթէսարրըֆ օլտուղը արսասը, տիկէր թարաֆը Քիւրքճի պաշը ճամիի չէրիֆի շատիրվան մահալլի իլէ Խրիսթօ վէ Եուվանի վէ տիկէր հիսսէտարլարըն միւթէսարրըֆ օլտուգլարը Եաղխանէ արսասը, վէ արգասը Քիւրքճի մէնզիլի վէ էօնիւ Գում գաբու ճատտէսի իլէ մահտուտ թախմինէն 129 զըրա մըգտարը արսա իւզէրինէ մէպնի ֆէվգանիտէ 27 նումէրօ իլէ մուրագգամ 3 պապ օտա վէ պիր ապտէսթխանէյի միւհթէվի վէ 29 նումէրօ իլէ մուրագգամ պիր պապ քեարկիր քէօմիւրճի մաղազասընտա միւթէգարրը կէտիք թասիր օլունուր ալաթը լազըմէնին թէմամը թարիխը իլանտէն իթիպարէն նիհայէթ 15 կիւն սօնրա պիլմիւզայէտէ ֆիւրուխթընա թէշէպպիւս օլունաճաղը Տէրսաատէթ պիտայէթ մահքէմէսի իլամաթը հուգուգիյէ իճրա տաիրէսինտէն իլան օլունուր ·

9 մարթ 99

ՖՈՒԳԱՐԱ ՀԷՔԻՄԻ

Պունտան ագտէմ կազէթամըզըն թէֆրիգա գըսմընտա նէշր օլունան Ֆուգարա Հէքիմի նամ հիքեայէ այրըճա տախի թապ իտիլիպ քիթապ շէքլինտէ չըգարըլմըշտըր, Պաղչէ Գաբուսընտա սուճը Պօղոս աղանըն տիւքքեանընտա վէ տիկէր պիլճիւմլէ քիթապճը տիւքքեանլարընտա վէ կազէթա միւվէզզիլէրինտէ վէ Պէյօղլու Թիւթիւնճիւ տիւքքեանլարընտա պէհէրի 20 ղրուշ ֆիյաթըլա ֆիւրուխթ օլունմագտա տըր ·

Անճագ պիզ պու քիթապը սաթըճըլար պիլինէ [illegible] մըչ օլուպ, պունտա հիչ պիր հագգը ֆիւրուխթըմըզ գալմամըշ օլտուղունտան, էկէր թաշրատա պօնէլէրիմիզտէն պիրի վէ եա սաիր պիր քիմսէնէ ֆուգարա Հէքիմինտէն պիր նիւսխէ իսթէմէք իսթէյիպ պիզէ միւրաճաաթ իտէր իսէ, իչպու թալէպի իլէ պէրապէր պէտէլինի տէ պէրապէր իւճրէթը պօսթա պուլը վէ եա սաիր պիր միւնասիպ վասըթա իլէ իրսալ իթմէսի լազըմ կէլէճէկինի պու միւնասէպէթլէ իխթար վէ իլան իտէրիզ · 3—3

ՂԱՆՏԻԻՔ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐԻՆ ԹԷՐԹԻՊ ԻԹՏԻՔԼԷՐԻ
ԷԼԻՔՍԻՐ ՖԷՐՐՕ-ՄԱՆԿԱՆԻԳՕ ԳԻՆԳԻՆԱ

Գընավընտըն բէք ալա վէ մագպուլ պիր մուալիճէ օլտըղը թէճրիպէ հագիգա թարաֆընտան թաստիգ օլունմուշ օլմագլա, տէմիր իլէ գընագընտան մախլուտ օլարագ թէրքիպ իտիլէն մանկանէզ թէրթիպի ումում [illegible] մաղարը թագվիյէ օլմուշ տըր ·

Աթըլգան րէֆիգլէրինին պիզիմ ԷԼԻՔՍԻՐ հագգընտա պէյան իթտիքլէրի էֆքեարը միւթալաա իտէճէկլէրի կիպի, «էլիքսիր Ֆէրրօ-Մանկանիզին» Տէքէբօ (կիւճ իլէ հազմ) Գիլէշ Ա-մ-[illegible] (գան սիւրմէ) Լէ-[illegible], [illegible] թալգըլարընտա նիհայէթ տէրէճէ խըտէմ էտէր օլտըղը վէ պու խասսաթլարը միւֆիտ գըվվէթ ֆա միւրաճաաթլի բէք մահիր պիր քիմեաքեար գաւիէն պէյան իթմիշ տիր ·

Տէրզիկէթըն Ինկիլիզ խասթախանէսի տիր ·

ՃՕՂՐԱՖԻԱՅԻ ԹԱՊԻԻ

Պու տէֆա, Պայալը Հասըգ միսիօնարլարը ճէնապլէրի թարաֆընտան ղայէթ միւքէմմէլ սուրէթտէ թէրթիպ վէ նէշր իտիլմիշ օլան ՃՕՂՐԱՖԻԱՅԻ ԹԱՊԻԻ նամ քիթապ, միլլէթիմիզտէ պու եօլտա ղայէթ միւֆիտ քիթապլար հագգընտա տէրքեար պուլունան պէօյլէք պիր գուսուրու մուզալ եէրինի տոլտուրմուշ տուր ·

Էրմէնիճէ հըրուֆաթ վէ թիւրքճէ իպարէ իլէ թէրթիպ իտիլմիշ օլան մէզքիւր քիթապ, էնվաի պօյալը խարիթալար, վէ պիր թագըմ տախի կէնճլէրին նազար ու տիգգաթըընը ճէլպ վէ գիհն ու ֆիքրլէրինի թագվիյէ վէ թէվսի իտէն կիւզէլ րէսիմլէր իլէ միւզէյյէն պուլունուպ միւքէմմէլ սուրէթտէ ճիլտլէնմիշ օլուպ, պէհէրի 25էր ղըշ ֆիյաթըլա ֆիւրուխթ օլունմագտա տըր · 2—2

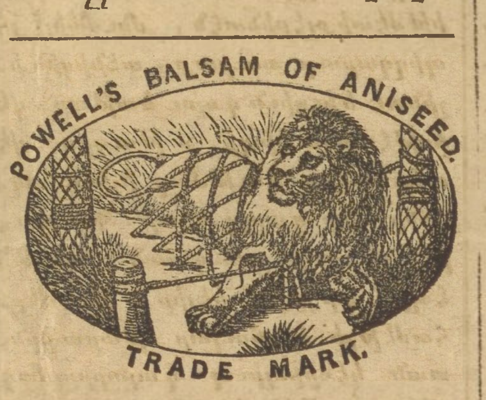

ԲԱՈՒԷԼԻՆ ԱՆԻՍՕՆ ԲԷԼՍԷՆԿԻ

Նէզլէ, կէօյիւս էնմէսի, էօքսիւրիւք, ալթնէֆէս, պօղազ ագրըսը վէ պու կիպի սաիր խասթալըգլարտա քեամիլէն շիֆա վէրիր · Վ. Լինճըլ նամ Ինկիլիզ Գօնսօսը չէրիտտ պիր էօքսիւրիւ տէն թախլիսթմուրտա, պալը իսթիմալ իթմիշ վէ պիլէնճի շիֆա պուլմուշ տըր ·

Հէր շիշէնին պօղազընտա Թօմաս Բօուէլ Պլէքֆըյըրզ-Բօ-Լ-[illegible] իմզաըլ ալթըն զըմի իւզէրինտէ պէյազ հարֆլարլա մուհարրէր պուլունաճագ . պու մարգայը թագլիտ իտէն շէյ սախթէ տիր · Հէր պիր էճզաճը իւզէրինտէ ֆաճըրիգանընըն Լէօն, Ֆէլլ ե Սօօր մարգասը պուլունաճագ տըր ·

Փօնթիք պիրաաէրլէր էճզախանէսինտէ, Գալաթատա Եիւքսէք գալտըրըմտա է. Գարուանանըն Նօ. 95 էճզա տէբօզիթօսընտա վէ սաիր պիլճիւմլէ միւթէպէր էճզաճըլարտա թօպտան վէ բէրաքէնտէ սաթըլըր ·

ՍԸՀՀԷԹ ԳՕՒՎՎԷԹ — ՖԷՐԱՀԷԹ ՎԷ

Տօգթօր Ռ. Տ. ԼԱԼՕՐ 1862տէ իճատ իտմիշ պու իսմի վէրմիշ տիր ·

Պու իլաճ մէմալիքի Օսմանիյէ վէ Հինտիսթան վէ Չինի վէ միւսթէմլիքեաթտա սաիրին գէվմեա ղայէթ միւֆիտ վէ կիւլլի գարտ ճիլէթէ [illegible] վէ կէրէք պիլ ճամէ ալաթը հաղա[illegible] թագվիյէ վէ թանզիմ իտիֆ իտէր իլան պիր ճուլլիճէ տիր ·

ՏՕԳԹ. ԼԱԼՕՐԸՆ ՖՕՍՖՕՏԻՆԻ [illegible]

ՏՕԳԹՕՐ ԼԱԼՕՐԸՆ ՖՕՍՖՕՏԻՆԻ [illegible]

ՏՕԳԹՕՐ ԼԱԼՕՐ ՖՕՍՖՕՏԻՆԻՆԻՆ ԹԷՍԻՐԻ [illegible]

Վ[illegible]

ՆԻՐՄԻ ՍԷՆԷԼԻՔ ԹԷՃՐԻՊԷԼԷՐ [illegible]

ՏՕԳԹՕՐ ԼԱԼՕՐԸՆ ՖՕՍՖՕՏԻՆԻ [illegible] 1862տէն [illegible]

ԻԼԱՆԸ ՄՈՒՀԻՄՄ. [illegible] «ՏՕԳԹՕՐ ԼԱԼՕՐ ՖՕՍՖՕՏԻՆԻ», «Լընտն, Ինկիլտէռա» [illegible]

ՆԷՏԻՔԷԼԷՐ ՖՕՍՖՕՏԻՆ[illegible] կիւնտէ 3 [illegible]

ՏՕԳԹՕՐ Ռ. Տ. ԼԱԼՕՐ

Թարաֆընտան իմալ օլունմուշ տըր ·

Պէյ Հավզսա 32 Նօ. Կէյֆօրտ Սթրիթտէ,

ԼԸՆՏՆ Ն. ՈՒ. ԻՆԿԼԸՆՏ

Ֆօսֆօտինին տահլիպի վէ մունճիմի ·

Պէյօղլու Գալաթա վէ Սթամպօլըն պիլճիւմլէ պաշլըճա էճզախանէ վէ ապթէքեար տիւքքեանլարընտա պուլունուր ·

Թօպտան վէ բէրաքէնտէ միւրաճաաթ իչիւն Գալաթատա Վօյվօտա ճատտէսինտէ Եիւքսէք Գալտըրըմտա Ն. 95-97տէ Օ[illegible] Ինկիլիզ մաղազասընտա մէմուրը մախսուս Էտմօնտ Գարուանայա միւրաճաաթ իթմէլի տիր ·

ՄԿՐՏԻՉ վէ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ
ՄՈՒՐԱՏԵԱՆ ՊԻՐԱՏԷՐԼԷՐ
ԳՈՒՄՊԱՆԻԱՍԸ

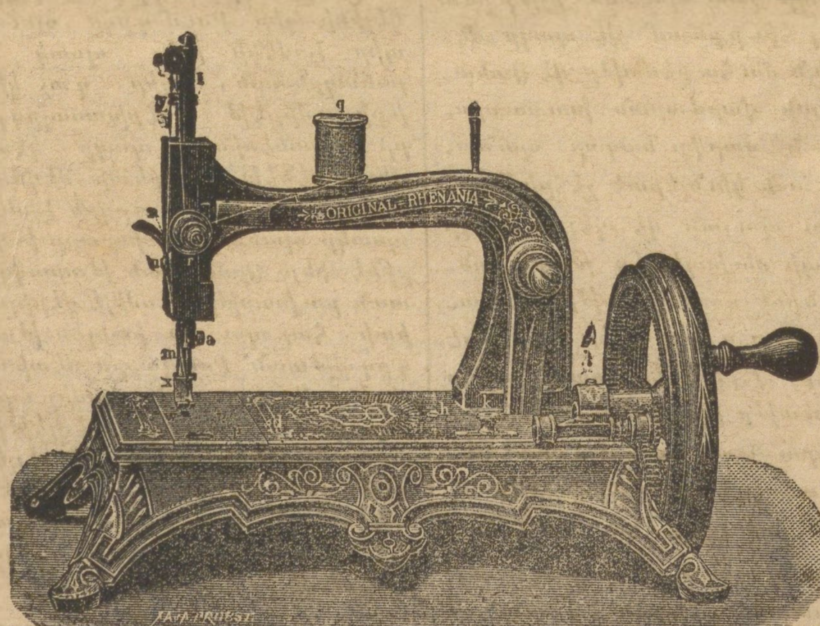

Պու քէրրէ Եվրօբատա Րէնանիա (Rhenania) նամը իլէ մէշհուր օլան ֆապրիգատան, գուլլանըլմասը հէր ճիհէթլէ գօլայ, սաաէ, վէ հէր նէվ տիքիշ իչլէրինէ էլվէրիշլի, պօզուլմասը չիմտիյէ գատար մէշհուտ օլան էմսալլէրինէ նիսպէթլէ բէք նատիր, նիչէ սէնէլէրտէն պէրու խիլէն թէճրիպէյէ իլէ միւճէրրէպ, վէ հաալա սաիր էն ալա ճինսլէրինէ ֆայիգ վէ հէր վէճհ իլէ մագպուլ պուլունան վէ րէսմի պալէատէ կէօսթէրիլէն տիքիշ մաքինալարը ճէլպ իթմիշ օլուպ, պէհէրի $2\frac{1}{2}$, $2\frac{3}{4}$ վէ 3 Օսմանլը լիրասընա սաթըլմագտա, վէ շօհճա միւպայաա խուսուսընտա իչիւն այրըճա սօնթօ իտիլէճէկտէ, վէ կէօսթէրիլէն ֆարգը ֆիյաթ իսէ, մաքինալարըն օլմայըլ, իւզէրլէրինտէքի ֆագըթ վէ էտիք թէքէրիմթաթան իյարէթ այըրլըն տապուլունտ իթտիքլէրի, իլէ թաղտիքլի իլան վէ թամտիյէ իլէ, իթիրտա բաղպէթ պուհաքմամ [illegible] հէր հալտէ իւտիւնտէ վէ մէմնուն գալաճագլարը խասաէթէն պէեան գըլընըր ·

Պաշլըճա մէրքէզ. Գալաթատա Բէրչէմպէ բազարընտա Եօրկիանճըլար ճատտէսինտէ փագը Մ. Յ. Մուրատեան պիրատէրլէրին Ն. 70 մաղազասը վէ Սթամպօլտա Ֆինճանճըլար եօգուշունտա Եասունեան խանը գարշըսընտա քեաին 22 նումէրօլու շիւպէլէրի օլուպ, ումում Թիւրքիա իչիւն մէքփիր Փարիգանըն վէքիլի, մումաիլէյհիմա պիրատէրլէր տիր ·

ՆԻՈՒՊԻԸՆ ԼԻԳՈՒԻՏ ՈՒՕԹԸՐԲՐՈՒՖ ՊԼԷՔԻՆԿ

(Սուլու վէ իչէ կէչմէզ գունտուրա պօյասը) Իչպու պօյա՝ ֆըրչա գուլլանմագսըզըն պիր սիւնկէր վասըթասըյլա գունտուրայա սիւրիւլէճէք գունտուրայը բէք կիւզէլ բարլաթըր, վէ հավա հէր նէ տէ օլսա պու բարլագլըգ պիր հաֆթա սիւրէր · Պու պօյա՝ չիրմէ, բօյին, հաշա գայըշլարը վէ տիկէր հէր նէվի մէշին վէ փոտէլյատան մամուլ էշեա իչիւն էն թէմիզի, էն ալասը վէ էն ուճուզը տըր ·

ՆԻՈՒՊԻԸՆ ՕՅԼ ԲԱՍԹ ՊԼԷՔԻՆԿ (եաղլը պօյա)

Պու պօյա թէնէքէ գութու իլէ սաթըլըրմագտա օլուպ, սաթ գունտուրա պօյալարընտան բէք իւսթիւն տիր, գունտուրայը ալ·հա զիյատէ բարլաթըր, վէ աղ ֆըրչա սիւրիւլիր · Մէզքիւր պօյա գուլլանըլտա ուճէմ սուլու հալտէ տիր ·

Մէզքիւր խալի ՆՈՒՊԻԱ ՊՕՅԱ-սըն ԹԻՒՐՔԻԱ ՐՈՒՄԱՆԻԱ վէ ՊՈՒԼԿԱՐԻՍԹԱՆ իչիւն թօպտան ֆիւրուխթընա աճէնթէ վէ վէքիլ

ԷՏՄԸՆՏ ԳԱՐՈՒԱՆԱ

Գալաթատա Եիւքսէք Գալտըրըմտա Թէրզի սօգաղընտա Վօյվօտա մէյէտէ իթթիսալինտէ 95 վէ 97 նումէրօլը Ինկիլիզ Մաղազասը ·